

Definitie Opvoedingsondersteuning

De sector opvoedingsondersteuning deelt vragen en problemen van een ouder/verzorger in naar zwaarte. Het gaat om een oplopende schaal van eenvoudige vragen en problemen naar meer complexe opvoedingsproblematiek. Criteria voor het inschatten van de zwaarte van een probleem is de beleving van de ouder/verzorger, de veerkracht, sociale steun uit de directe omgeving, en duur en omvang van het probleem. De indeling loopt van alledaagse opvoedingsvragen via opvoedingsspanning naar opvoedingscrisis en opvoedingsnood.

Alledaagse opvoedingsvragen

Alledaagse opvoedingsvragen gaan over enkelvoudige en praktische problemen met een bepaald aspect van de ontwikkeling of opvoeding van kinderen. Meestal zijn het herkenbare situaties die een ouder/verzorger zelf nog goed kan hanteren. Een ouder maakt zich niet echt ongerust, maar heeft behoefte aan aanvullende informatie of aan de mening van een onafhankelijke buitenstaander, een 'second opinion'.

Opvoedingsspanning

Bij opvoedingsspanning kan een ouder/verzorger minder goed omgaan met opvoedvragen of -problemen. Het gaat om opvoedingsmoeilijkheden die vaak al een tijdje bestaan en spanning en ongerustheid veroorzaken. Een ouder/verzorger ervaart het eigen handelen in de opvoeding als minder effectief en gaan op zoek naar alternatieven. Een ouder/verzorger met opvoedingsspanning kan zich onzeker en schuldig voelen en heeft behoefte aan steun en advies over hoe een bepaalde situatie het beste aangepakt kan worden.

Opvoedingscrisis

Bij een opvoedingscrisis stapelen de spanningen zich op. In een opvoedingscrisis is de ouder/verzorger paniekerig en gestrest en heeft het gevoel dat er echt iets moet gebeuren omdat het anders uit de hand loopt. In een crisis neemt de ouder/verzorger soms een toevlucht tot ad hoc oplossingen en noodgrepen, bijvoorbeeld slaan uit onmacht. De ouder/verzorger voelt zich erg incompetent en beleeft weinig plezier meer aan het ouder-/verzorgerschap.

Opvoedingsnood

Van opvoedingsnood is sprake als er langere tijd complexe problemen in de opvoeding bestaan. Vaak gaat het niet alleen om opvoedingsproblemen, maar zijn er ook andere problemen die daarop inwerken. De ouder/verzorger ervaart de eigen situatie als uitzichtloos en komt er zonder hulp van buitenaf niet meer uit. Opvoeden is een bron van teleurstelling en frustratie geworden. In deze fase is meestal professionele hulp noodzakelijk om veranderingen te bewerkstelligen.

In de praktijk stapt een ouder/verzorger met al langer bestaande opvoedingsmoeilijkheden of bij wie de spanningen zich opstapelen ook wel eens met vragen naar een leidster of leerkracht. Ook een ouder/verzorger met complexe problemen doet dit ook wel eens. In deze gevallen van ernstigere opvoedingsproblemen is het belangrijk dat er verwezen wordt naar interventies en voorzieningen die hulp kunnen bieden.

Bron: Blokland, G. (2001). 'Over opvoeden gesproken.' Utrecht: Nederlands Instituut voor Zorg en welzijn (NIZW).